

Insinuerande språk i mediekritiska kommentarer till SVT Nyheters Facebook-rapportering

Vincent Björkquist

Institutionen för nordiska språk, vincent.bjorkquist@nordiska.uu.se

I mitt föredrag utreder jag hur nyhetskommentarer i sociala medier möjliggör och begränsar utrymmet för ett allmänt nyhetsdeltagande. Genom att undersöka vilka språkliga och kommunikativa resurser som nyhetskommentatorer gör bruk av när de explicitgör olika mediekritiska argument, tar jag reda på vilken kunskap som kommentarerna förutsätter av deltagare i offentliga nyhetsdiskussioner.

Att allmänheten förhåller sig kritisk till medier är viktigt för samhällsdeltagandet (Stiernstedt, 2014, s. 8ff). Särskilt viktiga blir mediekritiska kompetenser i ett s.k. post-politiskt tillstånd, där fokus hamnar på medborgares individuella färdigheter snarare än samhällsstrukturrella åtgärder (Kaun, 2014, s. 40). Förekomsten av mediekritik har belysts i både språkvetenskapliga och medievetenskapliga undersökningar (bl.a. Salö, 2022; Widholm & Mårtenson, 2018). Som en aspekt av digital nyhetsinteraktion är den dock underbeforskad (Reimer m.fl., 2021, s. 16f). Litet fokus har legat på hur mediekritiken uttrycks kommunikativt, t.o.m. i Sverige, där nyhetsinteraktion förekommer brett och där mediekritiken är framträdande, inte minst i sociala medier (jfr Jakobsson m.fl., 2022, s. 107).

I mitt material, som inkluderar 214 kommentarer till ett nyhetsinlägg om elförbrukning på SVT Nyheters Facebooksida, har jag fokuserat på kategorier av insinuerande kommentarer som avser abstrakta mediekritiska aspekter bortom nyhetsinslaget. Bland kommentarernas insinuerande resurser förekommer särskilt inbäddningar: av värdeord i nominalfraser, relativsatser i faktiska påståenden och värderande led i sammansättningar (jfr Idevall Hagren, 2014, s. 85). Vanligt är även att dessa insinuerande kommentarer ställer upp dikotomier och motsatsförhållanden, uttrycker såväl bestämda som ospecificerade nominalfraser samt gör bruk av insinuerande negationer, modalpartiklar och emoji.

Referenser

- Idevall Hagren, K. (2014). "Ge mig dina källor på det innan jag tror på det, fram tills dess kommer jag skratta åt det påståendet": En språkvetenskaplig studie av relationer i kommentarsfält online. Edlund, A.-C., Edlund, L.-E., Haugen, S. (red.) (2014). *Vernacular Literacies: Past, Present and Future*. S. 77–89. Institutionen för språkstudier, Umeå universitet.
- Jakobsson, P., Lindell, J., & Stiernstedt, F. (2022). Vad tycker medborgarna om public service? Bjerling, J. (red.) (2022). *Public service: En svensk kunskapsöversikt*. S. 92–111. Nordicom, Göteborgs universitet.
- Kaun, A. (2014). Mediekunnighet och medborgarskap: Publiken som mediekritiker. Stiernstedt, F. (red.) (2017). *Mediekritik*. S. 37–52. Lund: Studentlitteratur.
- Reimer, J., Häring, M., Loosen, W., Maalej, W., & Merten, L. (2021). Content Analyses of User Comments in Journalism: A Systematic Literature Review Spanning Communication Studies and Computer Science. *Digital Journalism*, 10 (5). S. 1–37.
- Salö, L. (2022). Broadcasting the skeptron: The upset of sociolinguistic closure in Swedish public service television. *International Journal of the Sociology of Language*, 2022 (275). S. 43–64.
- Stiernstedt, F. (2014). Introduktion till mediekritiken. Stiernstedt, F. (red.) (2014). *Mediekritik*. S. 7–21. Lund: Studentlitteratur.
- Widholm, A., & Mårtensson, F. (2018). Mediekritik driver Twitteraktivitet: Om journalistik som resurs för politisk kommunikation i sociala medier. Truedson, L. (red.) (2018). *Fejk, filter och faktaresistens: Hotar sociala medier demokratin?* S. 104–135. Stockholm: Institutet för mediastudier.